

<https://n1info.si/novice/kultura/stevilne-pripombe...>

1 / 4

Številne pripombe na predlog novega zakona o varovanju kulturne dediščine

KULTURA | Avtor: STA | 13. Mar 2025 15:07 > 16:20 | 0 komentarjev

Delite:

Ministrstvo za kulturo je pripravilo predlog novega zakona o varovanju kulturne dediščine. Stroka ima na predlog, ki je bil v javni razpravi do konca januarja, številne pripombe. Hkrati ministrstvo poziva, da predlog zakona umakne, novo besedilo uskladi z vsemi ključnimi deležniki in ga ponovno da v javno razpravo.

Na ministrstvu za kulturo so napovedali dopolnitev besedila predloga zakona s ključnimi pripombami in predlogi iz javne razprave. Ob tem so dodali, da se bodo posebej posvetili pripombam, ki se nanašajo na zakonsko ureditev arheologije in arheoloških raziskav, področja muzejev, Zavoda za varstvo kulturne dediščine in pravic lastnikov.

Meteorologi izdali oranžno vremensko opozorilo: kje bo najhuje

SLOVENIJA | 11:28 | 1

Po oceni strokovnjakov naj bi predlog zakona nastal na hitro, v ozkem krogu in z ozkim pogledom na kulturno dediščino, v pripravo pa niso bili vključeni strokovnjaki s področja dediščine in muzeologije, dediščinske ustanove in tudi ne socialni partnerji. Med drugim predlog zakona odvzema številne pristojnosti službi za premično dediščino in muzeje. Prav tako naj ne bi bil usklajen z nacionalnimi in mednarodnimi normativnimi podlagami. Predlogu naj bi tudi manjkala vizije digitalne transformacije družbe, je bilo moč slišati na današnji novinarski konferenci v prostorih ljubljanske **Filozofske fakultete**.

Po besedah umetnostnega zgodovinarja **Mateja Klemenčiča s Filozofske fakultete** Ljubljana, ki je tudi predsednik strokovnega sveta Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS) in član izvršnega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, je moč pripombe na predlog zakona združiti v pet točk: Predlog zakona tako omejuje raziskovalne dejavnosti na področju dediščine, zmanjšuje stopnjo varstva dediščine, poenostavlja postopke za uničenje nepremične kulturne dediščine, kar potencialnim investitorjem olajšuje rušenje kulturne dediščine mimo ZVKDS, zmanjšuje strokovno avtonomijo javne službe za varstvo kulturne dediščine ter pomanjkljivo opredeljuje muzejsko službo, njene funkcije in njeno delovanje.

Stroko moti tudi nova organiziranost ZVKDS, saj predlog novega zakona predvideva, da naj bi število in meje območnih enot določil minister brez kakršnihkoli strokovnih podlag, s čimer se bo po besedah Klemenčiča poveča tudi možnost političnih mahinacij. Ukinja tudi službo za kulturno dediščino in posledično položaj generalnega konservatorja.

<https://n1info.si/novice/kultura/stevilne-pripombe...>

3 / 4

Slika je simbolična (Foto: PROFIMEDIA)

Arheolog **Predrag Novakovič**, prav tako z ljubljanskega **Filozofske fakultete**, je na današnji novinarski konferenci izpostavil predvsem problem arheološke dediščine in ocenil, da je raziskovalna dejavnost v predlogu zakona zelo slabo prisotna. Kot je še pojasnil, je arheološka dediščina specifična v primerjavi z drugimi vrstami dediščine, ki dokler se je ne najde, obstaja kot potencial, predlog zakona pa znižuje prav raven varovanja arheološke dediščine v primerjavi z obstoječim zakonom.

Veličastna zmaga: Nika Prevc ima veliki kristalni globus

SPORTKLUB | 13:56

Kot je še ocenil, predlog zakona ne upošteva dejstva, da so tudi drugi subjekti, ki delujejo na svojem področju, avtomatično tudi subjekti, ki delujejo na področju dediščine. Predlog zakona tudi ne predvideva možnosti soglasja za prihod tujih raziskovalcev v Slovenijo.

Kustosinja arheologinja v brežiškem Posavskem muzeju in doktorska študentka heritologije **Jana Puhar** je povedala, da glede muzejev predlog zakona med drugim pušča odprta vsa ključna vprašanja muzejev, tako organiziranost kot financiranje kot pristojnosti in vse to prelaga na uredbo, ki naj bi bila pripravljena z enoletnim zamikom in katere vsebina je še v celoti neznana. Menila je še, da je predlog zakona terminološko neustrezen in izhaja iz napačnih izhodišč, češ da je potrebna korenita sprememba zakona, ki je v veljavi od leta 2008, ne pa njegova nadgradnja.

Pripombe k predlogu zakona so med drugim podali ljubljanska **Filozofska fakulteta**, **Slovenska akademija znanosti in umetnosti**, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije ter ZVKDS.

V pripravo so vključeni strokovnjaki s ključnih področij varstva dediščine

Na ministrstvu za kulturo so na drugi strani še izpostavili, da pripravo zakona o varovanju kulturne dediščin vodijo na strokoven in vključujoč način, v katerega so vključeni tudi sklicatelji današnje novinarske konference. Dodali so, da je predlog zakona, ki je bil v javni razpravi 40 dni, rezultat strokovnega procesa. "Pri tem so sodelovali strokovnjaki z vseh ključnih področij varstva dediščine – arheologi, muzealci, prostorski načrtovalci, etnologi in strokovnjaki, zaposleni v javnih zavodih," so

<https://n1info.si/novice/kultura/stevilne-pripombe...>

4 / 4

dodali.

Novost pri zdravniku: predpisali vam bodo lahko recept za gibanje

SLOVENIJA | pred 41 minutami | 0

O javni razpravi so na ministrstvu povedali, da se je nanjo odzvalo 70 različnih organizacij in posameznikov, je pa javna razprava pokazala različna razumevanja obstoječega zakona ter prinesla številne pomembne pobude za izboljšave. Številne konstruktivne pripombe in predlogi pa bodo bistveno prispevali k nadgradnji končnega besedila zakona, so še prepričani na ministrstvu za kulturo.

Naslednji korak pri pripravi zakona bo uskladitev predloga zakona in vključitev ključnih pripomb in predlogov, ki jih je ministrstvo prejelo v javni razpravi. Te so na ministrstvu za kulturo po njihovih navedbah temeljito preučili in na njihovi podlagi pripravljajo dopolnitve besedila. Dodali so še, da bodo v usklajevanjih neposredno sodelovali strokovnjaki in strokovne organizacije.

“Dopolnjeni zakon bo omogočal učinkovitejše postopke varovanja kulturne dediščine, zagotavljal večjo pravno zaščito ter sistem prilagodil sodobnim izzivom, s čimer bo omogočeno lažje in bolj strokovno upravljanje dediščine v prihodnje,” so še zagotovili na ministrstvu za kulturo.